

Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы
Чытырчы авыл жирлеге Советы
каары

2022 елның 27 октябре

№ 25/2

Татарстан Республикасы Чистай
муниципаль районы Чытырчы авыл
жирлеге Советы депутаты статусы
туринда нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерацииндә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары
туринда» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законнар, «Татарстан
Республикасында жирле үзидарә туринда» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы
Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы
Чытырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә Чистай муниципаль
районы Чытырчы авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының Чытырчы авыл жирлеге
Советы депутаты статусы туринда нигезләмәне расларга.
2. Өлөгө каарны билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарырга, шулай ук Татарстан
Республикасы Чистай муниципаль районының рәсми сайтында Интернет мәгълүмат-
коммуникация чөлтәрендә урнаштырырга.
3. Өлөгө каар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

Чытырчы авыл жирлеге
авыл жирлеге башлыгы

М.В. Новиков

Татарстан Республикасы
Чистай муниципаль районы
Чытырчы авыл жирлеге Советының
2022 елның 27 октябрендәге
25/2 номерлы карарына күшымта

Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Чытырчы авыл жирлеге Советы
депутаты статусы турында
нигезләмә

Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Чытырчы авыл жирлеге Советы депутаты статусы турсының хокукларын һәм бурычларын, шулай ук депутат үз вәкаләтләрен башкарганда төп хокукый һәм социаль гарантияләрне билгели.

1 статья. Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының Чытырчы авыл жирлеге Советы депутаты статусының хокукый нигезе

1. Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Чытырчы авыл жирлеге Советы депутаты статусы (алга таба - депутат) Россия Федерациисе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары, Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының «Чытырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

2. Жирле үзидарә органнары депутатның үз хокукларын һәм бурычларын нәтижәле тормышка ашыру өчен шартлар тудыра.

2 статья. Депутат вәкаләтләре вакыты

1. Депутатның вәкаләтләре аны сайлаган көннән башлана һәм, әлеге Нигезләмәнең 3 статьясында каралган очраклардан тыш, яңа чакырылыш Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының Чытырчы авыл жирлеге Советы (алга таба - жирлек Советы) эшли башлаган көннән туктатыла.

2. Депутатның вәкаләтләре чоры «Россия Федерациисенде жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасының «Чистай муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставы белән билгеләнә.

3 статья. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Депутатның вәкаләтләре түбәндәге очракта вакытыннан алда туктатыла:

1) үлем;

2) үз теләген белән отставка китү;

3) суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләтә чикләнгән дип тану;

4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылса яисә вафат дип игълан итү;

5) аңа карата судның гаепләү каары законлы көченә керү;

6) Россия Федерациисеннән дайими яшәү урынына чыгу;

7) Россия Федерациисе гражданлыгының яисә чит ил гражданының жирле үзидарә органнарына сайлану хокукына ия булган Россия Федерациисе халыкара шартнамәсенде катнашучы чит ил гражданлыгының, чит дәүләт гражданлыгының яисә Россия Федерациисе гражданы территориясенде дайими яшәү хокукын раслаучы чит ил гражданының яисә Россия Федерациисе халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә

органнарына сайлану хокукуына ия булган чит ил гражданының гражданлыгының Россия Федерациясе гражданы яисә чит ил гражданының, әгәр Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә башкача каралмаган булса, яшәү яисә яшәү хокукун раслаучы башка документының булуы;

- 8) сайлаучылар тарафыннан чакыртып алу;
- 9) тиешле жирле үзидарә органы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;
- 10) хәрби хезмәткә чакырылу яки аны алыштыручи альтернатив граждан хезмәтенә жибәру;

11) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләуләр үтәлмәгән очракта;

12) «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган башка очракларда.

2. Жирлек Советы депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында карап вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә, ә бу нигез жирлек Советы сессияләре арасында барлыкка килгән көннән соң өч айдан да соңга калмыйча кабул ителә.

3. Татарстан Республикасы Президенты депутатның вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мәрәжәгать иткән очракта, вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән очракта, әлеге гариза район Советына көргән көн була.

4 статья. Депутатның таныклыгы һәм күкрәк билгесе

1. Депутатка аның шәхесен һәм жирлек Советы депутаты вәкаләтләрен раслаучы төп документы булган таныклык, шулай ук үз вәкаләтләре чоры дәвамында ул файдаланган күкрәк тамгасы ия.

5 статья. Депутат тарафыннан үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру шартлары

1. Депутат, Татарстан Республикасы «Чистай муниципаль районы» муниципаль берәмлеге уставында билгеләнгән очраклардан тыш, депутат эшчәнлеген бушатылмаган нигездә алып бара, үзенән депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт вазыйфаларын башкару белән бергә алып бара.

6 статья. Депутатның эшчәнлек формалары

1. Депутат эшчәнлеге формалары булып түбәндәгеләр тора:

- а) жирлек Советы утырышларында катнашу;
 - б) жирлек Советы комиссияләре эшендә катнашу;
 - в) жирлек Советы каарлары проектлары проектларын жирлек Советы каравына керту;
 - г) депутат гарызнамәсен керту;
 - д) депутат мәрәжәгатен жибәрү;
 - е) дәүләт хакимиите органнарына, жирле үзидарә органнарына, иҗтимагый берләшмәләргә һәм аларның вазыйфаи затларына тәкъдимнәр керту;
 - ж) тиешле вазыйфаи затларга гражданнар хокукларын бозуның ачыкланган очракларын кичекмәстән кисәтү чараларын күрүне таләп итеп мәрәжәгать итү;
 - з) сайлаучылар белән эш;
 - и) депутат берләшмәләре - фракцияләр һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу;
 - к) территориаль иҗтимагый үзидарәне оештыруда катнашу.
2. Депутат эшчәнлеге шулай ук федераль законнарда, Татарстан Республикасы

Конституциясендә һәм законнарында, Татарстан Республикасының «Чистай муниципаль районы» муниципаль берәмлеге уставында, җирлек Советы Регламентында, башка муниципаль актларда каралган башка рәвешләрдә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

7 статья. Депутатның җирлек Советы утырышларында катнашуы

1. Депутат җирлек Советы утырышларында шәхсән үзе катнаша.

2. Депутат җирлек Советы утырышларының вакыты һәм уздыру урыны, карауга кертелә торган мәсьәләләр турында үз вакытында хәбәр итә, шулай ук әлеге мәсьәләләр буенча җирлек Советы Регламенты нигезендә барлық кирәклө материалларны ала.

Жирлек Советы утырышында катнашу мөмкин булмаса, депутат бу хакта җирлек Советы житәкчесенә яисә җирлек Советының оештыру бүлеге хезмәткәренә алдан ук хәбәр итә.

3. Депутат тубәндәгеләргә хокуклы:

1) комиссиядә һәм район Советында тиешле вазыйфаларга сайларга һәм сайланырга;

2) район Советын карау өчен мәсьәләләр тәкъдим итәргә;

3) район Советы тарафыннан төzelә торган органнар һәм район Советы тарафыннан сайлана (билгеләнә торган, килештерелә торган) вазыйфаи затлар кандидатуралары мәсьәләләре буенча фикер әйттергә;

4) хокук ижат инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә җирлек Советының хокукый актлары проектларын кертергә;

5) көн тәртибе, карау тәртибе һәм тикшерелә торган мәсьәләләрнең асылы буенча тәкъдимнәр һәм искәрмәләр кертергә, карап проектларына һәм җирлек Советының башка актларына төзәтмәләр кертергә;

6) җирлек Советы утырышында теләсә кайсы органның яисә район Советы карамагындағы вазыйфаи затның чираттан тыш хисабын яисә мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;

7) җирлек Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә фикер алышуларда катнашырга;

8) җирлек Советы утырышларында, аның фикеренчә, ижтимагый әһәмияткә ия гражданнарның мөрәҗәгатьләрен игълан итәргә;

9) үз тәкъдимнәрен нигезләп һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясарга, белешмәләр һәм аңлатмалар бирергә;

10) җирлек Советының утырышлар беркетмәләренең эчтәлеге белән танышырга.

4. Жирлек Советы утырышында депутат әйткән тәкъдимнәр һәм искәрмәләр җирлек Советының тиешле комиссиясе тарафыннан карала һәм тикшерелә.

8 статья. Жирлек Советының дайми һәм вакытлы комиссияләре эшендә депутатның катнашуы

1. Депутат җирлек Советы комиссияләренең әгъзасы булган эшендә шәхсән үзе катнаша, тәкъдимнәр кертә, карала торган мәсьәләләр һәм каарлар кабул итүдә катнаша.

2. Депутат әгъзасы булмаган комиссияләр эшендә катнаша, тәкъдимнәр кертә, карала торган мәсьәләләр турында фикер алышуда һәм кинәш бирү тавышы хокукы белән каарлар кабул итүдә катнаша ала.

9 статья. Депутатның җирлек Советы йөкләмәләрен үтәүдә катнашуы

1. Депутат җирлек Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үз компетенцияләре чикләрендә башкарырга тиеш.

2. Жирлек Советы яисә аның комиссияләре кушуы буенча депутат җирлек Советы каарларының үтәлешен тикшерүләрдә җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи

затлары, аларның оештыру-хокукий рәвешләренә һәм милек рәвешләренә бәйсез рәвештә, муниципаль берәмлек чикләрендәге оешмалар тарафыннан катнаша.

3. Әлеге йөкләмәнен үтәлеше нәтиҗәләре турында депутат район Советына яисә аның комиссиясенә хәбәр итә.

10 статья. Депутат гарызнамәсе

1. Депутат жирлек Советы утырышларында жирле үзидарә органнарына, жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына, район Советы тәзи яисә сайлана торган башка органнар житәкчеләренә, Татарстан Республикасының «Чистай муниципаль районы» муниципаль берәмлеге территорииясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр житәкчеләренә аларның компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча депутат гарызнамәсе белән мәрәжәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат гарызнамәсе - депутат мәрәжәгате, ул жирлек Советы каары буенча депутат гарызнамәсе буларак таныла. Депутат гарызнамәсе турындагы тәкъдим депутат яисә депутатлар төркеме тарафыннан язма рәвештә кертелә һәм жирлек Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә жирлек Советы утырышында игълан ителә.

3. Жирле үзидарә органы, вазыйфаи зат, муниципаль предприятие яисә депутат гарызнамәсе жибәрелгән учреждение житәкчесе ача, район Советы билгеләгән көннән алып 10 эш көннән дә соңга калмыйча, язма рәвештә җавап бирергә тиеш. Җавап органнар житәкчесе, вазыйфаи зат, муниципаль предприятие яисә учреждение житәкчесе тарафыннан имзаланырга тиеш, ача депутат гарызнамәсе жибәрелә, яисә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы зат тарафыннан имза салынырга тиеш.

4. Таләп инициаторы таләптә куелган мәсьәләләрне карауда турыдан-туры катнашырга хокуклы. Аларны карау көне турында таләп инициаторы алдан ук, әмма мәсьәләне карау көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

5. Район Советы жирле үзидарә органын, жирле үзидарә органнының вазыйфаи затын, муниципаль предприятие яисә учреждение житәкчесен депутат таләбе буенча кабул ителгән каарның үтәлеше турында язма җавапны район Советы билгеләгән вакытка тапшырырга хокуклы.

11 статья. Депутат мәрәжәгате

1. Депутат мәрәжәгате буларак депутатның дәүләт хакимиите органнарына, жирле үзидарә органнарына, күрсәтелгән органнарының вазыйфаи затларына, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр житәкчеләренә, аларның оештыру-хокукий формасына бәйсез рәвештә оешмаларга һәм муниципаль берәмлек территорииясендә урнашкан ижтимагый берләшмәләргә үз компетенцияләренә керә торган мәсьәләләр буенча аның депутат эшчәнлегенә бәйле мәгълүмат һәм белешмәләр алу максатында язма рәвештә мәрәжәгать итү санала.

2. Депутат мәрәжәгате депутат бланкында рәсмиләштерелә һәм депутат тарафыннан мәстәкыйль рәвештә жибәрелә.

3. Дәүләт хакимиите органнары, жирле үзидарә органнары вазыйфаи затларының, оештыру-хокукий формасына һәм ижтимагый берләшмәләргә депутат мәрәжәгатынан карау гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда гамәлгә ашырыла.

4. Депутат мәрәжәгатенә җавап мәрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрнең асылы буенча булырга һәм мәрәжәгать жибәрелгән яисә шуңа вәкаләтле зат тарафыннан имзаланырга тиеш.

12 статья. Депутатның сайлаучылар белән үзара мәнәсәбәте

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятиеләр, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар колективлары белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучылар мәрәжәгатен карый, гражданнарны кабул итә, тиешле

дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм ижтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук аена кимендә бер тапкыр сайлаучыларны кабул итә.

3. Депутат сайлаучыларга үз эшчәнлекләре турында алар белән очрашулар вакытында, шулай ук массакүләм мәгълүмат чаралары аша хәбәр итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэммин иту чараларын күрә:

алардан кергән тәкъдимнәрне, шикаятыләрне карый, үз вәкаләтләре чикләрендә аларда булган мәсьәләләрне дөрес чишәргә ярдәм итә;

гражданнарны кабул итә;

җәмәгатьчелек фикерен өйрәнә һәм кирәк булганда тиешле дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә.

5. Депутатларның сайлаучылар белән очрашулары жирлекнәң жирле үзидарә органнары тарафыннан бирелгән һәм билгеләнгән максус билгеләнгән урыннарда, биналарда, йорт территорияләрендә үткәрелә.

Депутатның гавами чара рәвешендә сайлаучылар белән очрашулары жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә үткәрелә.

13 статья. Депутатларның депутат берләшмәләре эшендә катнашуы

1. Жирлек Советы депутаты уртак эшчәнлек өчен төzelә торган һәм карала торган мәсьәләләр буенча позиция белдерә торган депутат фракциясе яисә төркем составына керергә хокуклы.

2. Фракцияләр һәм башка депутат берләшмәләрен төзу, теркәү һәм аларның эшчәнлеге тәртибе жирлек Советы Регламенты белән билгеләнә.

14 статья. Депутатның жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары белән үзара мөнәсәбәте

1. Депутат жирлек Советы, аның органнары эшчәнлегендә актив катнашуын тәэммин итә торган тулы хокукка ия.

2. Район Советы депутатның сайлау округында, район Советында эше турында, жирлек Советының, аның органнарының каарларын һәм йәкләмәләрен үтәү турында хәбәрен тыңларга хокуклы.

3. Жирле үзидарә органнары һәм аның вазыйфаи затлары депутатка аның эшендә кирәkle ярдәмне күрсәтәләр, жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында депутатка мәгълүмат бирәләр, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары эшчәнлеге турында, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары эшенең барышы турында, ижтимагый фикерне өйрәнүгә ярдәм итәләр.

15 статья. Право депутата на прием должностными лицами

Үз эшчәнлеге мәсьәләләре буенча депутат Татарстан Республикасының «Чистай муниципаль районы» муниципаль берәмлекеге территориясендә жирле үзидарә органнарының, предприятиеләрнең, оешмаларның, муниципаль милек рәвешләрендәге учреждениеләрнең вазыйфаи затлары тарафыннан чираттан тыш кабул иту хокукыннан файдалана.

16 статья. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокуы

Депутат жирле үзидарә органнарыннан, муниципаль оешмалардан һәм аларның вазыйфаи затларыннан аның закон белән саклана торган яшерен эшчәнлеге белән бәйле

булмаган мәсьәләләр буенча мәгълүмат алырга хокуклы.

17 статья. Депутатның бурычлары

1. Депутат тубәндәгеләргә бурычлы:

1) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнары, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, Татарстан Республикасы «Чистай муниципаль районы» муниципаль берәмлеге уставын, башка муниципаль хокукый актларны үтәргө;

2) гражданнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәэмин итәргө;

3) дайми рәвештә, айга кимендә бер тапкыр, сайлаучыларны кабул итәргө;

4) оештыру-хокукый рәвешенә бәйсез рәвештә гражданнарның, оешмаларның, ижтимагый берләшмәләрнен, дәүләт хакимиите органнарының, жирле үзидарә органнарының мәрәҗәгатьләрен үз вакытында карага һәм аларга үз компетенциясе чикләрендә җавап бирергө;

5) сайлаучылар алдында очрашуларда елына кимендә бер тапкыр хисап тотарга;

6) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләрне үтәргө;

7) «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны, бурычларны үтәргө;

8) әхлак һәм депутат этикасы нормаларын үтәргө;

9) дәүләт һәм закон тарафыннан саклана торган башка серләрне сакларга, шулай ук депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйле рәвештә үзенә билгеле булган гражданнарның шәхси тормышына, намусына һәм абруена кагылышлы мәгълүматларны таратмаска;

10) үз керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларның керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында гамәлдәге законнар нигездә белешмәләр тапшырырга.

2. Депутат аңа федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Татарстан Республикасы «Чистай муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставы һәм башка муниципаль хокукый актлар белән йөкләнгән башка бурычларны үти.

18 статья. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләр

1. Даими нигездә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручи депутат тубәндәгеләргә хокуклы түгел:

1) эшмәкәрлек эшчәнлеге белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шөгыльләнергө;

2) коммерция яисә коммерциягә карамаган оешма белән идарә итүдә катнашу, тубәндәге очраклардан тыш:

а) сәяси партия белән идарә итүдә, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнән сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан түләүсез нигездә катнашу, башка ижтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференцияндә) яисә гомуми жыелышында, күчемсез мәлкәт милекчеләре ширкәтендә катнашу;

б) коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнән сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан, башка ижтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференцияндә) яисә гомуми жыелышында катнашу, Татарстан Республикасы законында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президентына алдан хәбәр итеп, түләүсез нигездә катнашу;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Советы Ассоциациясендә, муниципаль берәмлекләрнең башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тапшыру;

г) идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә оештыруны, гамәлгә куючысы (катнашучы) муниципаль берәмлек булган оешманы гамәлгә куючы (акционер) тарафыннан оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләрен муниципаль берәмлек исеменнән гамәлгә ашыру тәртибен йә муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындағы өлешләр) белән идарә иту тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә тапшыру;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) укытучы, фәнни һәм башка иҗат эшчәнлегеннән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнергә. Бу очракта, әгәр Россия Федерациясенең халықара килешүе яки Россия Федерациясе законнары белән башкасы каралмаган булса, укыту эшчәнлеге, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек чит дәүләт, халықара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлығы булмаган затлар акчалары хисабына финанслана алмый;

4) Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, чит ил коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләренең башка органнары составына керергә.

2. Даими нигездә вәкаләтләрне гамәлгә ашыручы депутат граждан административ яисә жинаять эше буенча йә административ хокук бозу турындағы эш буенча яклаучы яисә вәкил (законлы вәкиллек очракларыннан тыш) буларак катнаша алмый.

19 статья. Депутат этикасы

1. Депутат закон, этика һәм мораль нормаларын тәгәл үтәргә тиеш, шул исәптән:

1) җирлек Советы утырышларында билгеләнгән дисциплинаны һәм регламентны үтәргә;

2) башка депутатларга, вазыйфаи затларга һәм депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә мәнәсәбәтләргә керүче гражданнарга карата ихтирамсызлық һәм ихтирам курсатмәскә;

3) депутат эшчәнлеге белән бәйле булмаган максатларда дәүләт, хезмәт, коммерция, шәхси яки закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил иткән очракта, депутат вәкаләтләрен үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган мәгълүматлар таратмаска һәм кулланмаска;

4) җирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыельырга һәм шәхсән яисә якын туганнарына кагылышлы мәсьәләләрне хәл иткәндә җирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә йогынты ясау өчен депутат статусын файдаланмаска;

5) депутат бурычларын объектив башкаруда шик тудырырлық гамәлләрдән, белдерүлләрдән, гамәлләрдән тыельырга, шулай ук аның аbruена яисә җирлек Советы аbruена зыян китерергә сәләтле конфликтлы хәлләрдән качарга мөмкин;

6) үз бурычларын үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтyna китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси қызықсыну барлыкка килгәндә - бу хакта билгеләнгән тәртиптә район Советына хәбәр итәргә һәм аның мәнфәгатьләр конфликтyn булдырмауга юнәлдерелгән карапларын үтәргә;

7) район Советы билгеләгән гавами чыгышлар кагыйдәләрен үтәргә.

2. Депутат этикасы бозылган очракта депутатның үз-үзен тотышы турындағы мәсьәлә җирлек Советы йөкләмәсе буенча тиешле комиссия тарафыннан карала.

20 статья. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыру гарантияләре

1. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруның матди һәм башка гарантияләре

Татарстан Республикасы «Чистай муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставында, җирлек Советының муниципаль норматив хокукий актларында билгеләнә.

2. Депутатның жинаять җаваплылыгына яисә административ җаваплылыкка тартылганда, аларны тоткарлаганда, кулга алганда, тентүдә, сорая алганда, аларга карата башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр қылганда хокуклары гарантияләре, шулай ук алар биләгән торак һәм (яисә) хезмәт урыны булган депутатларга карата оператив-эзләү чаралары, аларның багажлары, шәхси һәм хезмәт транспорт чаралары, алар тарафыннан кулланыла торган элемтә чаралары язышулары федераль законнар белән билгеләнә.

3. Депутат тавыш биргәндә белдерелгән фикер, позиция һәм аның статусына туры килә торган башка гамәлләр, шул исәптән аның вәкаләтләре чоры тәмамланганнан соң, әйтелгән фикерләре, позициясе өчен жинаять яисә административ җаваплылыкка тартыла алмый. Өлеге нигезләмә депутат тарафыннан ачыктан-ачык хурлауларга, яла ягуга яисә федераль законда каралган башка хокук бозуларга жибәрелгән очракларга кагылмый.
